

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	EAR505	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις (ώρες θεωρίας και εργαστηρίου)		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μουσειολογία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα έχει στόχο να παρέχει στους φοιτητές θεωρητική και πρακτική γνώση και δεξιότητες σε βασικές περιοχές της ερμηνείας και του σχεδιασμού εκθέσεων στα μουσεία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις πρακτικές δεξιότητες της διάκρισης διαφορετικών ερμηνευτικών προσεγγίσεων και σχεδιαστικών επιλογών σε συνάρτηση με συγκεκριμένες προθέσεις, καθώς και στη συγγραφή κειμένων με στόχο την επιτυχή επικοινωνία με τους επισκέπτες (βλ. «Περιεχόμενο» στη συνέχεια).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει γνώση της εξέλιξης των ιδεών σχετικά με τις εκθεσιακές πρακτικές και τις αρχές

- οργάνωσης συλλογών στα μουσεία σε διαφορετικά ιστορικά πλαίσια, ώστε να αναπτύξει κριτική κατανόηση της σύγχρονης θεωρίας και πρακτικής.
- Επιδεικνύει θεωρητική κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα μουσεία οργανώνουν το χώρο και τα εκθέματα για να δημιουργήσουν διαφορετικές εμπειρίες για τους επισκέπτες.
 - Έχει πρακτική γνώση κύριων ζητημάτων τα οποία αφορούν τη δημιουργία εκθέσεων που εμπλέκουν ενεργά τους επισκέπτες, από τη σύνταξη μουσειολογικών προτάσεων μέχρι τη χρήση και τον αντίκτυπο ερμηνευτικών μεθόδων και επικοινωνιακών μέσων.
 - Έχει εξοικειωθεί με τις αρχές σύνταξης μουσειολογικών προγραμμάτων και μελετών.
 - Είναι σε θέση να εφαρμόζει θεωρητική κατανόηση και πρακτικές δεξιότητες σε διαδικασίες σχεδιασμού εκθέσεων, και ειδικά στη συγγραφή μουσειακών κειμένων για την επικοινωνία με διαφορετικές ομάδες επισκεπτών.
 - Έχει πρακτική κατανόηση του διεπιστημονικού χαρακτήρα των μουσειακών σπουδών.
 - Περιγράφει και αναλύει πώς ο τρόπος που οργανώνουμε το μουσειακό χώρο και σχεδιάζουμε εκθέσεις επηρεάζει την εμπειρία του επισκέπτη.
 - Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του/της για να αναλύσει κριτικά μια πραγματική μελέτη περίπτωσης και να προτείνει εναλλακτικές λύσεις σχετικά με ζητήματα ερμηνείας, επικοινωνίας και χώρου, αναφορικά με συγκεκριμένους στόχους.
 - Χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία της συγκριτικής προσέγγισης σε πραγματικές περιπτώσεις μουσείων για να ερμηνεύσει πώς τα μουσεία επικοινωνούν μέσω του εκθεσιακού σχεδιασμού.
 - Αναπτύξει ικανότητα αυτόνομης σκέψης και παράλληλα ομαδικής εργασίας, μέσω του συνδυασμού διαφορετικών διδακτικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται στο μάθημα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επικοινωνιακές δεξιότητες
- Ικανότητα κριτικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ενσωματώνει και διευρύνει τις βασικές αποκτηθείσες γνώσεις στο πεδίο της μουσειολογίας, με στόχο αφενός τη θεωρητική κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα μουσεία παρουσιάζουν τις συλλογές τους για να δημιουργήσουν διαφορετικά είδη εμπειρίας, και αφετέρου την πρακτική γνώση σε θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης εκθέσεων οι οποίες εμπλέκουν τους επισκέπτες τους. Αναλυτικότερα, το μάθημα πραγματεύεται ειδικά θεωρητικά ζητήματα – όπως, η πολυδιάστατη έννοια της επικοινωνίας στο μουσείο, τα αντικείμενα ως φορείς νοημάτων, η έκθεση ως αναπαράσταση, η ερμηνεία των μουσειακών εκθεμάτων· παράλληλα εξετάζει διαχρονικά την εξέλιξη των εκθεσιακών πρακτικών και της αρχιτεκτονικής των μουσείων. Τα παραπάνω παρέχουν το ευρύτερο θεωρητικό πλαίσιο που θα επιτρέψει στους φοιτητές να αναπτύξουν βαθύτερη κατανόηση και κριτική προσέγγιση απέναντι σε βασικά ζητήματα στη σύγχρονη μουσειακή πρακτική, όπως: ερμηνευτικές προσεγγίσεις και ερμηνευτικός σχεδιασμός, σχέση νοηματικού (μουσειολογικού) και χωρικού (μουσειογραφικού) σχεδιασμού, επιλογή και χρήση διαφόρων ερμηνευτικών μέσων, συγγραφή εκθεσιακών κειμένων. Χρησιμοποιούνται παραδείγματα μουσειολογικών μελετών σύγχρονων μουσείων για την εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές αρχές σύνταξής τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, την Εργαστηριακή Εκπαίδευση και την Επικοινωνία με τους φοιτητές. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Μικρές ατομικές (ή/και ομαδικές) εργασίες εξάσκησης, Συζητήσεις άρθρων	36
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα Αξιολόγησης: ελληνική. Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Συγκριτική αξιολόγηση - Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων - Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης - Επίλυση προβλημάτων (100%). Συνεκτιμάται η συμμετοχή στις ατομικές/ομαδικές ασκήσεις εξάσκησης. Η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται στους φοιτητές κατά το πρώτο μάθημα. Είναι επίσης διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του μαθήματος καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Τζώρτζη, Κ. 2013. *Ο χώρος στο μουσείο: η αρχιτεκτονική συναντά τη μουσειολογία*. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς.
- Σαλή, Τ. 2006. *Μουσειολογία 2*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Black, G. 2009. *Το ελκυστικό μουσείο. Μουσεία και επισκέπτες*. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς.
- MacDonald, S. (επιμ.) 2012. *Μουσείο και Μουσειακές Σπουδές. Ένας πλήρης οδηγός*. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς.
- Τζώνος, Π. 2007. *Μουσείο και νεωτερικότητα*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.
- Τζώνος, Π. 2013. *Μουσείο και μουσειακή έκθεση*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.
- Αθανασοπούλου, Α., Γλύτση, Ε. και Χαμπούρη-Ιωαννίδου, Αικ. 2002. *Οι διαστάσεις των πολιτιστικών φαινομένων: Πολιτιστικό Πλαίσιο*. Τόμος Β. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Γλύτση, Α. Ζαφειράκου, Γ. Κακούρη-Χρόνη και Δ. Πικοπούλου-Τσολάκη, 202. *Οι Διαστάσεις των Πολιτιστικών Φαινομένων. Τόμος Γ' Πολιτισμός και Εκπαίδευση*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Νούσια, Τ. και Γκαζή, Α. 2003. *Αρχαιολογία στον ελληνικό χώρο: Μουσειολογία, μέριμνα για τις αρχαιότητες*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Νάκου, Ε. 2009. *Μουσεία, Ιστορίες και Ιστορία*. Αθήνα: Εκδόσεις νήσος.
- Γκαζή, Α. και Νικηφορίδου, Α. 2005. Κείμενα για μουσεία και εκθέσεις. Σημασία, μεθοδολογία, μελέτη περίπτωσης. *Μουσειολογία*, 2, 2-50. <http://museology.ct.aegean.gr/articles/2007127115655.pdf>
- Γκαζή, Α., 2012. Εκθετοντας στα παιδιά το παρελθόν. Σε: Ν. Γαλανιδου, *Μιλώντας στα παιδιά για το παρελθόν: μια διεπιστημονική προσέγγιση*. Αθήνα: Καλειδοσκοπιο, σσ. 232-260
- Grey, A., Gardon, T. and Booth, C. 2006. *Saying it Differently. A handbook for museums refreshing their display*. London, London Museums Hub. <http://www.mlalondon.org.uk/uploads/documents/SayingitdifferentlyAW.pdf>.
- Merriman, N. 1999. Ανοίγοντας τα Μουσεία στο Κοινό, *Αρχαιολογία και Τέχνες* 72, 44-45.
- Οικονομίδου-Μπότση, Φ. (επιμ.) 2009. *Ανθρωποι και Αντικείμενα: Σχέσεις ζωής*. Θεσσαλονίκη: ΛΕΜΜΘ-ΥΠΠΟ.
- *Μουσεία σε μνημεία: Μια πρόκληση*. 2008. Ημερίδα, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Πέμπτη 25 Απριλίου 2002. [Μικρά Μουσειολογικά 2]. Αθήνα: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Υπουργείο Πολιτισμού
- Σερότα, Ν. 1999. *Εμπειρία ή ερμηνεία. Το δίλημμα των μουσείων μοντέρνας τέχνης*. Αθήνα: Εκδόσεις Αγρα.
- Desvallées, A. και Mairesse, F. (επιμ.) 2014. *Βασικές Έννοιες της Μουσειολογίας*, Ελληνική Μετάφραση, Ελληνικό Τμήμα του ICOM - http://network.icom.museum/fileadmin/user_upload/minisites/icom-greece/PDF/Museology_WEB.pdf

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Τετράδια Μουσειολογίας - <https://kaleidoscope.gr/el/36-tetradia-mouseiologias>
Museum Management and Curatorship - <https://www.tandfonline.com/toc/rmmc20/current>
Ενημερωτικό Δελτίο του Ελληνικού Τμήματος του ICOM - <http://network.icom.museum/icom-greece/enimerotikodeltio/enimerotiko-deltio/>
Αρχαιολογία και Τέχνες - <https://www.archaiologia.gr/αρχείο-τευχών/>
Curator: The Museum Journal - <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/21516952>
Ilissia - http://www.byzantinemuseum.gr/el/publications/ILISSIA_journal/
Το Μουσείο - <http://museum-studies.uoa.gr/mstudies/index.php/actions/museum-pub-acts-mnu>
MuseumEdu - <http://museumedulab.ece.uth.gr/main/el/node/141>
Museum International - <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14680033>